

לוא יני

התגובה הראשונה היתה ספונטנית, שליפה מן המותן. גבי ברוך, יו"ר העיתונאים בירושלים שמע את ההתקפה הפרועה של אריאל שרון על "התקשור רת", את שאלתו הרטורית "את מי היא משרתת?" ואת התשובה ההיסטרית של האספסוף במידורכו: "אש"ף! אש"ף!"

בו במקום, בהתקף של זעם, החליט ברוך להכריז על חרם. עיתונאי ירושלים לא יסקרו עוד שום אירוע פומבי שבו ישתתף השר אריאל שרון.

תקדים

מסוכן מאוד

התגובה השנייה היתה שקולה יותר. יו"ר ההתאחדות הארצית של העיתונאים, לוי יצחק הירושלמי, הסתייג מהחלטת היו"ר הירושלמי. ברוך הירר ברבר שוב, וחזר בו.

הכל הסכימו שהטלת חרם מטעם העיתונאים היא תקדים מסוכן מאוד. אילו התקבלה אפשרות זו, היתה נוצרת למעשה צנזורה נוספת בארץ. צנזורה שאין לה מעמד חוקי, והמופעלת על ידי ציבור מיקצועי, בעל הרכב פוליטי.

מי יודע על מי עלול מחר להיות מוטל חרם, אם העסקנים של אגודת העיתונאים מקומית או ארצית יחליטו על כך? זה יכול להתחיל באריאל שרון, לחול מחר על מאיר וילנר או על תופיק טובי, להגיע מחרתיים לכל אדם מימין, משמאל ומן האמצע.

כדי שילטון בעל נטיות טוטאליטריות, זה יכול להיות נשק מסוכן מאוד. חואן פרון, הרורן הפאשיסטי למחצה של ארגנטינה, נקט לא פעם שיטות כאלה. כדי להשתק עיתון שמתח עליו

שרון
תקדים מסוכן

ביקורת, הוכרו על שביתה של פועלי הרפוס, או נסגרו המיתקנים מטעמי תברואה ציבורית. אין להסכים לנהל כזה. אין לתת בידר העיתונאים את הסמכות להחליט אילו הופעות ייסקרו, ואילו לא. כל עיתונאי, כל עיתון חופשי להחליט באותו נפשו מה לסקר ומה לא, אך החלטתו של אגודה מקצועית, שתחייב את כלל העיתונאים והעיתונאים — זוהי תועבה.

מכיוון שכל הנוגעים בדבר הבינו זאת, אחרי זירחור ראשון או שני, אין למעשה ויכוח. החרם בוטל עוד לפני שהופעל. אריאל שרון לא יכול היה להופיע לפני הציבור כמגן הרמוקרטיות, שהעיתונות המרושעת סותמת את פיו הגדול. הכל בא על מקומו בשלום.

דם נוצרי

למצות

אך השאלה לא נפתרה. מה תהיה עמדת עיתונאי ישראלי, ומר לוי

יצחק הירושלמי בראשם, אם תתעורר אותה השאלה בגרמניה, למשל?

נניח שמחר יקום בגרמניה מנהיג נאצי ויכריז בפומבי כי השואה היא המצאה יהודית, שהיהודים משתמשים ברמס של ילדים נוצריים כדי לאפות מצות כפסה, שהפרוטוקולים של זקני ציון הם מיסמך אותנטי, שיש לשחוט את כל היהודים!

האם גם אז יקומו היהודים וידרשו לתת לאיש לדבר כאוות נפשו, כדי לשמור על חופש הביטוי בכל מחיר?

בגרמניה של מימיו זה לא יתכן, כי שם יש חוק האוסר על תעמולה נאציאנית ואנטי-שמית. אך מה תהיה עמדת היהודים בארצות-הברית, למשל, שם אין הגבלות כאלה על חופש הביטוי ה' מוחלט?

כאשר ביקשו הנאצים האמריקאיים להשתמש בזכות-ההפגנה הרמוקרטית ולהפגין בשכונה יהודית בשם סקוקי, כמה מרבית היהדות האמריקאית על רגליה ותבעה לאסור את המצעד. משמע: חופש-הדיבור זה דבר טוב, כל עוד אינו בא להחיות את האנטי-שמיות ולהטיף לפגיעה ביהודים.

מרדוק? מפני שהנסיון הגרמני הוכיח שמילים מובילות למעשים, ושמי ששופך היום דיו, עלול לשפוך מחר דם.

יפה, אך אם זה נכון לגבי דם יהודי במדינה נוצרית, האם אין זה נכון לגבי דם ערבי, למשל, במדינה יהודית?

האם מותר לנאציזם בישראל להטיף לכל אותם הדברים שאנו תובעים לאסורם בכל שאר המדינות?

האם מותר בישראל לארגן גוף למילחמה בנשואי-תערובת וליחסים-בין יהודים ולא יהודים, על פי הכללים של חוקי-הדיבור, הנהוגים עד היום באפריקה הדרומית, בעלת-בריתנו הנצחית? האם מותר בארץ להטיף לגירוש המוני, להקמת מנחת-דיכוח, לרצח-עם? התגובה האינסטינקטיבית היא: אסור. שיהיה מותר אצלנו מה שאסור עתה בגרמניה. תגובה שניה מזהירה: אם כן, היכן הגבול? מי יחליט מה מותר לדבר ומה לא? היכן גבול חופש-הביטוי, ומי יקבע גבול זה?

התשובה הכמעט-אוטומטית היא: החוק. ררוש חוק שיאסור תעמולה בעלת אופי מסויים. אבל מה זה חוק? מי קובע את החוקים? אסיפה של פוליטיקאים, הקרויה כנסת. ככנסת יש כרגע זה רוב לימין הקיצוני. אם יהיה מוטל עליו לחוקק חוק להגבלת חופש-הביטוי, לא התעמולה הגזענית תיאסר, אלא התעמולה האנטי-גזענית. "הרב" מאיר כהנא מבטא בגלוי מה שחושבים כסתר הרבה חברי-כנסת מן המימסד. שלא לדבר על אריאל שרון.

אקדח-פקקים

נגד טנק

משמעי, הבעייה אינה פשוטה כל-כך. הרבה עמים והרבה הוגי-דעות עסקו בה בעבר, ביחוד אחרי עליית הנאציזם ברפובליקה הגרמנית. היתר הגיע לשילטון בדרמים דמוקרטיים, בבחירות חופשיות.

אין תשובות פשוטות. אריאל שרון אינו מוקיון המשעשע את האספסוף במידורכו. הוא אדם כעל מגמות טוטאליטריות ברורות, והטפתו להמונים מסוכנת לעתיד הדמוקרטיה. כל הכתוב של סילבי קשת וזיווה יריב, עם כל הכבוד להן, לא יכלמו איש כזה. יש סיכוי רב יותר לעצור טנק-מרכבה באקדח-פקקים.

קיימת סכנה חמורה לדמוקרטיה הישראלית. ההתקפה הפרועה על "התיקשורת" היא חלק ממנה. רק כסיל יתעלם מסכנה זו.

תשובתו של יו"ר עיתונאי ירושלים אינה התשובה הנכונה, אך מה?

כתבת השער הקידם:

שמיר

ראשי-הממשלה המיועד יצחק שמיר קשור בהוצאה להורג של אליהו גילעד, ברצח הלורד מוין, בהתנקשות ברוזן פולקה בנאדוט ובשיגור מעטפות נפץ מטעם המוסד. הביר גראסיה שלו מלמדת, כי מסוכן מאוד לזלזל בו — זה עולה לפעמים בחיים.

כל סיפורי של"ג דאשתקד

לפני שנה, כשהתפנו כוחות אש"ף מבירות, נאמר לציבור הישראלי כי הם ספגו מכה אנושה וכי אין להם תקומה. רוני שפיגל, הפרשן הצבאי של העולם הזה, מנתח התוצאות הצבאיות של המלחמה וקובע: רוב כוחו של אש"ף עדיין בכשירות מיבצעית.

20

ירידה לצורך מחאה

אני גאה להיות ערביה ישראלית, אבל אני לא יכולה לשכוח שאני סלסטית. אומרת ויאולט ח'ודי, האשה היחידה בארץ שביהנה בראשי-מועצה. עתה היא מהגרת מן הארץ. במחאה על מדיניות הממשלה.

16

מעופפים וגם נופלים

השבוע התרסק מטוס נוסעים קל, ומיקד את תשומת-הלב בצי ה' מטוסים הסרטיים. על תחביבם של עשירים חרישים מדווחים לורסל זוהר ושלמה פרנקל.

22

סיפור השער האחר:

יעל לא תרקוד עוד

הרקדנית יעל ברש, נכדתם של הסופר אשר ברש והמוזיקאית ברכה פלאי, נמצאה מתה ביחד עם בעלה, בדירתם בניו יורק. הפרשה זיעזעה את חוגי הספרות בארץ, והנפונות למנוע את סירסום הטרגדיה הולירו גל של שמועות.

62

גורודיש

כחשבוך-נפש נוקם מספר 'שמואל אל גונן' על מילחמת יוסף-הכ"ר מוריס, על ועדת-אגרנט וקור בע: "ריין" היה אסון לאומי!

14

טנל'זדע

זויד פלישמן, ש' התיימר לרפא גבי רים בלתי-פוריים, זכה בהמלצת רבנים ועל פיו נפסקו הל' כות בשרדאל. בית-המשפט קבע כי האיש הוא 'שרלטן ורזקס מזי' מות'.

27

תעמולה עם

גושפנקה נשיאותית

חבריו לשעבר במפלגת העבודה כעסו השבוע על הנשיא כי הוא "ליכודניק רוחני". אך ניתוח התבטאויותיו בעבר מוכיח, כי חיים הרצוג היה תמיד תועמלן גס של הגישות המדיניות הקי-צוניות ביותר.

8

צבוע בית

בבה, צבוע ממין נקבה, מצאה בית חם בחוות שער-הגיא, והסבה חיות ששער-עיים האגדות המסחירות על אחיה שבטבע אינן מסמרות את שיערה. להיפך, הן גורמות לה צחק גדול. בלפתותיה היא אהבת יותר מכל ללעוס שוקולד.

56

חוכה באזיקים

האזיקים שכבדו את ידי החתן-האסיר והת' נהגות השוטרים לא הניחו לו ולכלתו לש' כוח את הצער שהיה ויהיה מנת-חלקם, ומנ' עו מהם להתייחד ב' פרטיות ולוא לדגע.

44

צ'רלי צ'פלין הרוקדת

היא עשתה את הכל — יצרה את הכוריאוגרפיה, הלבישה ואיפרה. היא — לוטה גוסלאר, כוריאוגרפית-ליצנית בת 75, שהביאה לארץ את קירקס הפנטז' מימח וסחפה בקסמיו את הקהל הישראלי וגם את לחקת הריקוד בת שבע.

38

הרנסאנס של עליזה

ההווה נדרש לדעתה, והעתיד לא מעניין את עליזה נחומי, החוזרת בדמיניה ובצוירה אל תקופת הרנסאנס ואף לפניו. בגיל 30 גילתה את הרנסאנס הפרטי שלה, משהחלה אוחות במכחול.

42

המדורים הקבועים:

47	זה וגם זה	4	תשבציסן
48	אנשים בעולם	4	מיכתבים — סולומון משהראוי
	עולם קטן — פיליפינים	6	לשקיה
50	בריטניה וברית-המועצות	7	במדינה
	מה הם אומרים — בעוז אפלכאום	14	חשבון נפש — שמאל גונן
	אחרון אברחניא, שושנה דמארי	19	סדרים — עלי רשף
52	משה אילת, יוסף לפיד ואלונה פרנקל	29	אנשים — אחרון פאפו
54	תמלילי שידורים	31	בלונים
55	שידור	32	מוסיקה
58	ספורט	34	לילות ישראל
59	אתה והשקל	36	קולנוע — צנארה
61	יזמן אישי — דוד ודאל		נמר של גייר — יחודה בורלא, מילן
64	תמזורים		קתדרה, זבולון קורט, עליזה שנהר,
64	דיו		חיה בריצחק, ענת פרי
65	הדרוסקים — מזל מאאיים		ואברהם שטאל
66	זה היה 'העולם הזה' שהיה	40	